

λάθος, που κατέστη κραυγαλέο μετά το νεανικό ξέσπασμα οργής και αγανάκτησης του Δεκεμβρίου του 2008: αδυνατεί να κατανοήσει τη χρεοκοπία των νεοφιλελεύθερων αγοραίων δογμάτων (μεσοσύνης της οικονομικής κρίσης) από τα οποία εμφορείται, το κοινωνικό βάθος του νεανικού κινήματος εντός και εκτός Πανεπιστημίου, την κλίμακα της πλειοψηφικής απόρριψης της «μεταρρύθμισης» από το φοιτητικό σώμα, το εύρος της απονομιμοποίησης της κυρίαρχης στρατηγικής για τη λειτουργία των

ΑΕΙ με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια, τόσο από τους φοιτητές, όσο και από μεγάλο μέρος των διδασκόντων και της κοινωνίας.

Επομένως, αδυνατεί να συνειδητοποιήσει ότι όχι μόνο δεν έχει το ηθικό και πολιτικό ανάστημα για την άσκηση ηγεμονικού ρόλου απέναντι στο φοιτητικό και πανεπιστημιακό κίνημα, αλλά αντίθετα πολιορκείται από μια πλειοψηφική κοινωνική απαίτηση στην οποία θα αναγκαστεί, αργά ή γρήγορα, να υποκύψει και να λογοδοτήσει.

Πέτρος Παπακωνσταντίνου

Μπούμερανγκ για το Ισραήλ η σφαγή στη Γάζα

Η πρόσφατη, φονική επιδρομή του Ισραήλ στη Λωρίδα της Γάζας προκάλεσε παγκόσμιο κύμα οργής εναντίον του σιωνιστικού κράτους και συγκίνησης για τα θύματά του. Αν και δεν ήταν η πρώτη –και πολύ φοβόμαστε, δεν θα είναι ούτε η τελευταία– φορά που οι Ισραηλινοί διέπραξαν θηριωδίες εναντίον των Παλαιστινίων, η κραυγαλέα ανισότητα αυτής της σύγκρουσης προκαλούσε κάθε πολιτισμένη συνείδηση να εξεγερθεί και να αντιδράσει. Ένας από τους ισχυρότερους στρατούς του κόσμου, οπλισμένος με F-16, Απάτσι, «έξυπνες» βόμβες, τεθωρακισμένα και φρεγάτες, να βομβαρδίζει επί

22 ημέρες από ξηρά, θάλασσα και αέρα μια από τις πιο πυκνοκατοικημένες περιοχές του κόσμου, ένα μεγάλο στρατόπεδο συγκέντρωσης, διαστάσεων 40X9 km, μέσα στο οποίο συνωστίζονταν παγιδευμένοι 1,5 εκατομμύριο Παλαιστίνιοι. Απέναντί του, ομάδες ατάκτων της Χαμάς, του Λαϊκού Μετώπου και των άλλων παλαιστινιακών οργανώσεων, οπλισμένες με λιανοτούφεκα και αυτοσχέδιες ρουκέτες που σπανιότατα έβρισκαν στόχο. Και μόνο ο απολογισμός της σύγκρουσης σε νεκρούς –άνω των 1.300 οι Παλαιστίνιοι, εκ των οποίων το ένα τρίτο παιδιά, έναντι 13 Ισραηλινών– μαρτυρά ότι δεν επρό-

κειτο περί πραγματικού «πολέμου», αλλά περί σφαγής.

Πέραν της ανθρωπιστικής πλευράς, η ισραηλινή επιδρομή ήταν γεγονός μεγάλης πολιτικής σημασίας, που θα αφήσει βαθειά ίχνη στις συνειδήσεις εκατοντάδων εκατομμυρίων ανθρώπων και στο γεωπολιτικό χάρτη της Μέσης Ανατολής. Στις αρχές του πολέμου του Ισραήλ εναντίον της Χεζμπολάχ, στο Λίβανο, το καλοκαίρι του 2006, η τότε υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ, Κοντολίτσα Ράις, απαντώντας σε ερώτηση για τις εκατόμβες αμάχων Λιβανέζων, είχε δηλώσει κυνικά ότι επρόκειτο για τις «ωδίνες τοκετού μιας νέας Μέσης Ανατολής». Όντως ο πόλεμος του Λιβάνου γέννησε μια «νέα Μέση Ανατολή», αλλά πολύ διαφορετική από ό,τι είχε φανταστεί η κ. Ράις και οι Ισραηλινοί προστατευόμενοί της. Μια Μέση Ανατολή με το κύρος της Χεζμπολάχ σε ύψη που θα ζήλευε ακόμη και ο Νάσερ στο ζενίθ της δημοτικότητάς του, γενικότερα δε, με το μέτωπο των αντιιμπεριαλιστικών, αντισιωνιστικών δυνάμεων σοβαρά ενισχυμένο. Αν και ούτε η Χαμάς είναι Χεζμπολάχ, ούτε η Γάζα είναι Λίβανος, παραμένει πιθανό ότι και αυτή τη φορά, οι προσδοκίες Ουάσιγκτον και Ιερουσαλήμ θα αποδειχθούν φρούδες.

Αρχικά, το Ισραήλ δικαιολόγησε την πολεμική του εκστρατεία ως νόμιμη αυτοάμυνα έναντι της Χαμάς, επικαλούμενο το γεγονός ότι η ισλαμική οργάνωση (αλλά και το αριστερό Λαϊκό Μέτωπο, όπως και οι Ταξιαρχίες Αλ Άκσα, που προέρχονται από την Φα-

τάχ) επανήλθε στην εκτόξευση ρουκετών εναντίον πόλεων του νοτίου Ισραήλ, μετά το τέλος της εξάμηνης εκεχειρίας, τον περασμένο Δεκέμβριο. Προφάσεις εν αμαρτίαις. Το Ισραήλ δεν σεβάστηκε την εκεχειρία ούτε για μία ημέρα, αφού διατήρησε τον κυριολεκτικά φονικό για τον άμαχο πληθυσμό αποκλεισμό της Λωρίδας της Γάζας. Αποκλεισμό που είχε αποτέλεσμα να παγώσει κάθε οικονομική δραστηριότητα εκτός από την μαύρη αγορά και να πεθαίνει κόσμος από αστία και ελλείψεις στοιχειωδών φαρμάκων και μηχανημάτων στα νοσοκομεία. Στη διάρκεια του 2008, συμπεριλαμβανομένου του εξάμηνου της εκεχειρίας, σκοτώθηκαν άνω των 450 Παλαιστίνιοι από ισραηλινά πυρά, αλλά ούτε ένας Ισραηλινός από ρουκέτες των Παλαιστινίων.

Όπως αποδείχθηκε εκ των υστέρων με ρεπορτάζ της ισραηλινής τηλεόρασης, η κυβέρνηση του Ισραήλ ετοίμαζε μεθοδικά, επί μήνες, την επιδρομή της, έχοντας φτιάξει, σε συνεργασία με το Μηχανικό του αμερικανικού στρατού, ειδικό στρατόπεδο εκπαίδευσης με ακριβή ομοιώματα ολόκληρων συνοικιών της Γάζας, στις πραγματικές διαστάσεις τους. Στις αρχές Δεκεμβρίου, εντελώς απρόκλητα, οι Ισραηλινοί σκότωσαν έξι μαχητές της Χαμάς, προκαλώντας την να μην ανανεώσει την εκεχειρία, ώστε να προχωρήσουν στην ειλημμένη από καιρό απόφασή τους.

Με τι στόχους; Ορισμένοι επικαλέστηκαν τις βουλευτικές εκλογές του Ισραήλ, στις 10 Φεβρουαρίου και την προσπάθεια των ηγετών του κυβερνητι-

κού συνασπισμού –της υπουργού Εξωτερικών και αρχηγού του Καντίμα, Τζίπι Λίβνι και του ηγέτη των Εργατικών, υπουργού Άμυνας, Εχούντ Μπάρακ– να πλειοδοτήσουν, σε милитарιστικό «πατριωτισμό», του σκληροπυρηνικού ηγέτη του Λικούντ, Βενιαμίν Νετανιάχου. Άλλοι θεώρησαν ότι το Ισραήλ βιάστηκε να εκμεταλλευτεί τις τελευταίες ημέρες της κυβέρνησης Μπους-Τσέινι, εκτιμώντας ότι επί Ομπάμα δεν θα έχουν λευκή επιταγή για τις όποιες επιλογές τους. Και οι δύο αυτές θεωρήσεις έχουν, πιθανότατα, βάση, αλλά δεν συλλαμβάνουν τις πιο βασικές πλευρές της πρόσφατης κρίσης.

Ο πρώτος στόχος του Ισραήλ ήταν να αποκαταστήσει την εθνική εμπιστοσύνη στην ισχύ των ενόπλων δυνάμεών του –ένα ζήτημα σχεδόν υπαρξιακής σημασίας, για το σιωνιστικό κράτος– η οποία είχε κλονιστεί καίρια μετά το φιάσκο του Λιβάνου. Ο δεύτερος στόχος του ήταν να πλήξει το μέτωπο των πιο «επικίνδυνων», για το Ισραήλ, δυνάμεων (Ιράν, Συρία, Χεζμπολάχ, Χαμάς) στον πιο αδύνατο κρίκο του, τη Χαμάς, ελπίζοντας ότι η στρατιωτική συντριβή της τελευταίας θα απαξιώσει πολιτικά και τους ισχυρότερους κρίκους. Και ο τρίτος στόχος ήταν να πλήξει καίρια το παλαιστινιακό κίνημα: Είτε αποκεφαλίζοντας στρατιωτικά και πολιτικά τη Χαμάς, ώστε να αποκατασταθεί μια εντελώς ανίσχυρη, ενδοτική διοίκηση σε όλα τα παλαιστινιακά εδάφη, είτε να παγιοποιήσει το διχασμό Γάζας-Δυτικής Όχθης (που άνοιξε το 2007, με τις οδυνηρές εμφύλιες συγκρούσεις Φατάχ-Χα-

μάς), παραπέμποντας τη δημιουργία βιώσιμου παλαιστινιακού κράτους στις ελληνικές καλένδες.

Στην προσπάθειά τους αυτή, οι Ισραηλινοί είχαν εξασφαλίσει την υποστήριξη-συνενοχή όλων των δυτικών, ιμπεριαλιστικών δυνάμεων. Ένα χρόνο ολόκληρη μετά τις τυμπανοκρουσίες της διεθνούς διάσκεψης της Αννάπολης, ο Μπους δεν έκανε το παραμικρό για να εμποδίσει την διαρκή επέκταση των εβραϊκών εποίκισμών σε Δυτική Όχθη και Ανατολική Ιερουσαλήμ. Την ημέρα που ο Αμερικανοεβραίος καθηγητής διεθνούς δικαίου στο πανεπιστήμιο του Πρίνστον, Ρίτσαρντ Φολκ, κατήγγειλε το Ισραήλ για εγκλήματα εναντίον της ανθρωπότητας, λόγω του εμπάργκο στη Γάζα, οι 27 υπουργοί Εξωτερικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης προχωρούσαν ανερυθρίιστα στην... αναβάθμιση των σχέσεών τους με το Ισραήλ. Αλλά και στη διάρκεια του πολέμου, η στάση όλων των Ευρωπαίων ηγετών (συμπεριλαμβανομένου του Κ. Καραμανλή) ήταν στάση «ίσων αποστάσεων», δηλαδή συνενοχής. Όπως στάση συνενοχής ήταν και η εκκωφαντική σιωπή του Μπαράκ Ομπάμα για τη σφαγή στη Γάζα, τόσο στη διάρκεια των εχθροπραξιών, όσο και στην τελετή της αυτοκρατορικής στέψης του.

Χωρίς αυτή την ομόθυμη στήριξη, το Ισραήλ δεν θα είχε φτάσει σε τόσο ακραία επίπεδα αποθράσυνσης και εκβαρβαρισμού, ώστε να χρησιμοποιεί εμπρηστικές βόμβες φωσφόρου και χημικά όπλα εναντίον των Παλαιστινίων, ή να βομβαρδίζει τέσσερα σχολεία του

ΟΗΕ, ακόμη και τα κεντρικά γραφεία της αρμόδιας υπηρεσίας του, την ώρα ακριβώς που ο γενικός γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών, Μπαν Κι-μουν, είχε συνάντηση με τον Μπάρακ!

Πέτυχε, λοιπόν, το Ισραήλ να εκμεταλλευθεί αυτήν τη συντριπτική υπεροπλία και να πραγματοποιήσει τους στόχους του; Η απάντηση είναι αρνητική. Όσο κι αν οι Παλαιστίνιοι πλήρωσαν το συντριπτική μερίδα του φόρου αίματος, στο πολιτικό επίπεδο οι Ισραηλινοί δεν πέτυχαν τίποτα το ουσιώδες. Το καθεστώς της Χαμάς στη Γάζα επέζησε, βιολογικά και πολιτικά, της ισραηλινής επιδρομής. Οι ισλαμιστές και οι άλλες οργανώσεις (ιδίως το Λαϊκό Μέτωπο και η Τζιχάντ) που αντιμετώπισαν ένοπλα τους επιδρομείς είδαν το κύρος τους να ενισχύεται σε Γάζα και Δυτική Όχθη. Αντίθετα, η Παλαιστινιακή Αρχή του Μαχμούντ Αμπάς (η θητεία του οποίου έχει ούτως ή άλλως λήξει από τις 9 Ιανουαρίου) στιγματίστηκε για την αδράνειά της, ιδίως τις πρώτες ημέρες της κρίσης, ενώ η Φατάχ (η Κεντρική Επιτροπή της οποίας δεν συνεδρίασε καν στη διάρκεια των εχθροπραξιών) κλονίζεται από σοβαρότατες αντιθέσεις μεταξύ ενδοτικών και αγωνιστικών τάσεων.

Παράλληλα, η εξέγερση τροφοδοτήσε πρωτοφανές κύμα λαϊκών διαδηλώσεων σε ολόκληρο τον αραβικό-μουσουλμανικό κόσμο, από το Μαρόκο μέχρι τη Μαλαισία, περνώντας από την Τουρκία και την Υεμένη. Ένα κύμα που δεν είχε το προηγούμενό του ούτε στην πολιορκία της Βηρυττού, το 1982, ούτε

στην πρώτη και δεύτερη Ιντιφάντα, ούτε στον πόλεμο του Λιβάνου. Για πρώτη φορά, τα ενδοτικά, αραβικά καθεστώτα, όπως της Αιγύπτου, της Ιορδανίας και της Σαουδικής Αραβίας, αισθάνθηκαν τη γη να τρέμει κάτω από τα πόδια τους, καθώς η προϋπάρχουσα λόγω οικονομικής κρίσης λαϊκή δυσανεκία συναντήθηκε με την οργή για την ανομολόγητη συνενοχή τους με τους Ισραηλινούς για την ανατροπή της Χαμάς. Η κρίση δρομολόγησε μεγάλες πολιτικές αλλαγές στον αραβικό κόσμο και οι επόμενοι μήνες διαγράφονται κρίσιμοι. Ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα είναι η ριζοσπαστικοποίηση της Τουρκίας –παραδοσιακά, σταθερού συμμάχου ΗΠΑ και Ισραήλ– με μάρτυρες τα πραγματικά γιγαντιαία συλλαλητήρια στην Κωνσταντινούπολη και τη μετωπική επίθεση του Ερντογάν στον Ισραηλινό πρόεδρο, Σιμόν Πέρες, στο Νταβός της Ελβετίας.

Τέλος, η σφαγή της Γάζας αποτέλεσε πραγματικό σημείο καμπής για τη διεθνή εικόνα του Ισραήλ. Εκπρόσωποι του ΟΗΕ έθεσαν για πρώτη φορά το ενδεχόμενο διώξεων για εγκλήματα πολέμου στη Γάζα. Η παγκόσμια ιδεολογική τρομοκρατία του «αντισημιτισμού» και η πολιτική εμπορία του Ολοκαυτώματος (που προσβάλλει πρώτα απ' όλα τα ίδια τα θύματά του) αυτή τη φορά δεν μπόρεσαν να σιγήσουν τις κραυγές αγανάκτησης σε βάρος του σιωνιστικού κράτους. Ακόμη και στις ΗΠΑ, σημαντικό τμήμα του κατεστημένου αρχίζει να βλέπει το Ισραήλ ως ένα σύμμαχο που γίνεται μπελάς και πιέζει για μια πιο ισορροπημένη πολιτική, που να

παίρνει υπ' όψιν και τα αραβικά συμ-
φέροντα. Πάντως, εάν ο Ομπάμα θέλει
όντως να εγκαινιάσει μια νέα στρατη-
γική στη Μέση Ανατολή, υπερβαίνοντας
την ισλαμοφοβία του «παγκοσμίου πο-

λέμου κατά της τρομοκρατίας», θα χρει-
αστεί να λάβει πολύ σοβαρές αποφάσεις
και να συγκρουσθεί με το ισραηλινό λό-
μπι, υπερβαίνοντας τις ανέξοδες διακη-
ρύξεις ευσεβών πόθων.

Γιώργος Παυλόπουλος *Μπαράκ Ομπάμα, ο πατριώτης*

Σκηνή πρώτη: Τα ξημερώματα
της 5ης Νοεμβρίου 2008, λίγα
λεπτά αφότου είχε οριστικοποιη-
θεί ο θρίαμβος του Μπαράκ Ομπάμα
στις προεδρικές εκλογές, ο Τζορτζ Σό-
ρος καθόταν στον καναπέ του διαμερί-
σματός του, στην Πέμπτη Λεωφόρο του
Μανχάταν. Δίπλα του είχε τη βασίλισ-
σα Νουρ της Ιορδανίας και παρακολου-
θούσαν μαζί τους προσκεκλημένους να
συνομιλούν σε κλίμα ευφορίας. Ο Σό-
ρος είχε κάθε λόγο να αισθάνεται ικα-
νοποίηση, καθώς από πολύ νωρίς είχε
ταχθεί υπέρ του Αφροαμερικανού υπο-
ψηφίου, την ώρα που οι άλλοι έδιναν
την προτίμηση –και τα δολάρια τους–
στην Χίλαρι Κλίντον.

Σκηνή δεύτερη: Ο νέος πρόεδρος των
ΗΠΑ, αμέσως μετά την ορκωμοσία
του, στις 20 Ιανουαρίου 2009, εκφωνεί
το πρώτο διάγγελμα προς τα δύο εκα-
τομμύρια των συγκεντρωμένων, και
όλους όσους είχαν επιλέξει εκείνη τη
στιγμή, στην Αμερική αλλά και σε όλα
τα μήκη και πλάτη της γης, να συντο-

νίσουν τους δέκτες και τις οθόνες των
υπολογιστών τους με την Ουάσινγκτον.
Με τη συμπλήρωση ενός λεπτού από
την ομιλία του, ο Ομπάμα ξεκαθαρίζει:
«Το έθνος μας βρίσκεται σε πόλεμο».
Και συνεχίζει, επικαλούμενος τον πα-
τριωτισμό των Αμερικανών και διατυ-
πώνοντας με άλλα λόγια τη γνωστή
φράση του Τζον Κένεντι «μην ρωτάς τι
μπορεί να κάνει η πατρίδα σου για εσέ-
να, αλλά τι μπορείς να κάνεις εσύ για
την πατρίδα σου». «Όσα κι αν μπορεί
και οφείλει να πράξει η κυβέρνηση
–λέει ο Ομπάμα– τελικά το έθνος βα-
σίζεται στην πίστη και της αποφαι-
στικότητας του αμερικανικού λαού».

Η συμμάχια του Σόρος με τον
Ομπάμα, στην οποία (η αλήθεια είναι
ότι) εκατομμύρια εργαζόμενοι και άνερ-
γοι έχουν εναποθέσει τις ελπίδες τους,
είναι αναμφίβολα πανίσχυρη. Ο ένας εί-
ναι άρχοντας των χρηματιστηρίων, ο
οποίος κατάφερε να αβγατίσει τα κέρ-
δη του κατά 10% ακόμη και το 2008,
όταν οι τραπεζικοί γίγαντες και οι δια-